

YENİ ÜNSİYYƏT NÖVÜNÜN FORMALAŞMASINDA ELEKTRON MƏKANIN ROLU XÜLASƏ

Son dövrlər elektron məkanın tükənməz imkanları ünsiyyət üsullarımızı kökündən dəyişdirmişdir. İnternet, sosial şəbəkələr, messengerlər və digər rəqəmsal platformalar gündəlik həyatımızın ayrılmaz hissəsinə çevrilərək ənənəvi ünsiyyət formalarından fərqlənən yeni kommunikasiya növü formalaşdırmışdır. Nəticədə elektron məkan ünsiyyətə böyük təsir göstərərək həm yeni imkanlar, həm də yeni çağırışlar yaradıb. Elektron məkan bizə ünsiyyət üçün müxtəlif üsullar təklif edir. Elektron ünsiyyətin formaları olan internet, e-poçt, sosial media və s. vasitəsi ilə məlumat və fikir mübadiləsi aparılır. Elektron ünsiyyət ənənəvi ünsiyyətin sadəcə dəyişilmiş forması deyil, özünəməxsus xüsusiyyətlərə malik olan və ayrıca tədqiq tələb edən yeni linqvistik qarşılıqlı əlaqə növüdür. Eyni zamanda cəmiyyətimizə dərin təsir göstərən yeni mədəniyyət hadisəsidir.

Məqalə interneti, sosial medianı və rəqəmsal platformaları əhatə edən elektron məkanın insan ünsiyyətinin təkamülünə dərin təsirini araşdırır. Bu texnologiyaların qlobal əhatə dairəsi, asinxron mübadilə, multimodallıq və interaktivlik ilə xarakterizə olunan yeni kommunikasiya növünə səbəb olmaqla ənənəvi qarşılıqlı əlaqə üsullarını necə dəyişdirdiyini araşdırır.

Açar sözlər: *elektron məkan, ünsiyyət, internet, elektron kommunikasiya, emoji*

Dilin ən mühüm komponentlərindən biri ünsiyyətdir. Dilçilikdə, adətən, kommunikasiya anlayışı ünsiyyət anlayışı ilə sinonim kimi işlənir. İnformasiya texnologiyalarının inkişafı elektron məkanda yeni kommunikasiya vasitələrinin meydana gəlməsinə şərait yaratdı, burada heterogen resursların yaradılması və saxlanması, veb xidmətlərinin inkişafı, informasiyanın yayılması və mübadiləsi baş verir. Hazırda informasiya kommunikasiyası texnologiyaları müasir dünyanın əsas aspektidir və bir-birində on minlərlə kilometr uzaqda yaşayan insanlara bir-biri ilə informasiya mübadiləsi aparmaq imkanı yaradır. Elektron ünsiyyət haqqında linqvistik tədqiqatlar apararkən yeni ünsiyyət vasitəsi kimi ünsiyyətin yeni spesifik növlərinin, məsələn, e-poçt və çatlarda şifahi olmayan simvolların, lakonik və ifadəli abbreviaturaların (digər semiotik sistemlər vasitəsilə əlaqə) meydana

---

* AMEA Nəsimi adına Dilçilik İnstitutu, Kompüter dilçiliyi şöbəsi, böyük elmi işçi. Email: mayahaciyeva.mh@gmail.com

çıxdığını görürük. Beləliklə, informasiya ötürülməsinin inkişaf edib bugünkü səviyyəyə çatan dörd əsas üsulunu qeyd edə bilərik:

–Birinci üsul insanlar arasında informasiya mübadiləsinin ən qədim növü olan şifahi üsuldur. Bu üsul ən qədim dövrlərdən indiyə kimi ən çox istifadə olunan üsuldur. Bu zaman informasiya insan səsi (nitqi), jest və mimikalar vasitəsilə ötürülür.

–İkinci üsul məlumatın yazılı şəkildə ötürülməsidir ki, bu da daha sonra meydana gəlmişdir. Bu zaman insanlar müxtəlif vasitələrdən istifadə edərək (qələm, mürəkkəb fırçası, kağız, daş, dəri və s.) informasiyanın uzaq məsafələrə ötürülməsinə və uzun müddət saxlanmasına nail olmuşdur.

–İnformasiya ötürülməsinin üçüncü üsulu texnologiyanın inkişafı ilə baş vermişdir ki, bu zaman elektrik məlumat ötürülməsi mümkün olmuşdur. Bu zaman elektrik enerjisi naqillər vasitəsilə informasiyanı uzaq məsafələrə ötürməyə imkan verir. İnformasiya mübadiləsinin bu üsulu ilk əvvəl telefon, teleqraf daha sonra isə radio və televizianın meydana gəlməsi ilə geniş vüsət aldı.

–Dördüncü üsul kompüter şəbəkələrindən istifadə edərək informasiyanın mübadiləsidir. Lokal və qlobal (internet) kompüter şəbəkələrinin yaranması ilə informasiya mübadiləsi daha da sadələşmişdir, e-poçt, müxtəlif mesajlaşma proqramları vasitəsilə məlumatları, faylları daha qısa zamanda (saniyələrlə) uzaq məsafələrə göndərməklə elektron kommunikasiya reallaşdırılır. Bu üsul son illərdə daha da təkmilləşmişdir və məlumatların ötürülməsini simsiz şəbəkə vasitəsilə həyata keçirir. Bu da mobil telefonlar və simsiz internet kimi ünsiyyət vasitələri məlumatı naqillərdən istifadə etmədən ötürməyə imkan verir.

İnternet ünsiyyəti zamanı informasiya mübadiləsi standart protokollardan istifadə edərək internet kanalları vasitəsilə ötürülür. İnternet vasitəsilə ünsiyyət elə qurulub ki, bir qütbə peşəkar informasiya istehsalçısı, digərində isə həmişə kütləvi subyekt – əvvəlcədən qeyri-müəyyən sayda anonim istifadəçilər var. Hətta informasiyanı istehsal edən tərəf də bəzən anonimliyə meyl edir. Təsadüfi deyil ki, internetdə mənşəyi müəyyən edilməmiş çoxlu məlumat var.

İnternet sadəcə kütləvi deyil, həm də qlobal kommunikasiya vasitəsidir və milli sərhədləri aşaraq dünyanın informasiya resurslarını vahid bir sistemdə birləşdirir. Son illərdə də ünsiyyətin bu növü yəni, elektron ünsiyyət geniş vüsət alaraq ənənəvi ünsiyyəti əvəz edir və yeni ünsiyyət növlərinin yaranmasına səbəb olmuşdur.

Ənənəvi ünsiyyət vasitələri ilə müqayisədə internet ünsiyyətin bir sıra üstün cəhətləri vardır:

1. Multimedia – İnternet multimedia (vizual, audio, çap və video) aspektlərini birləşdirmək imkanına malikdir, elektron poçtla göndərilən məktub adi poçt vasitəsilə göndərilən məktubdan xeyli ucuz, tez və asan başa gəlir.

2. Fərdiləşmə – İnternet fərdlər və ya insan qruplarını istənilən səviyyədə lazımi məlumatlarla təmin edir.

3. Vasitəçilərin olmaması – İnternet hökumət orqanlarına medianın müdaxiləsi və manipulyasiyası olmadan birbaşa əhaliyə və əksinə, əhəlinin birbaşa hakimiyyətə çıxışına imkan verir.

4. İnteraktivlik – İnternet ənənəvi medianın nəzərdə tutduğu monoloqdan daha çox dialoqu ehtiva edir. Yüzlərlə istifadəçi arasında qarşılıqlı əlaqə, dialoq və rəy e-poçt, mesaj lövhələri, forumlar, söhbətlər və qruplar vasitəsilə mümkündür [Груздкова: 2015, s.195].

İnternet ünsiyyətin funksiyasını təhlil edərkən “interaktivlik” və “əks əlaqə” anlayışlarını fərqləndirmək lazımdır. Əks əlaqə anlayışı interaktivlikdən daha geniş anlayışdır. Əks əlaqə, subyektin informasiyanın təsirinə reaksiyasıdır. Trafik göstəriciləri də əks əlaqə rolunu oynayır: bu, istifadəçilərin sayt və onun məzmunu ilə maraqlanıb-maraqlanmadığını göstərir. İnteraktivlik isə məzmun üzərində istifadəçi nəzarəti (sorgu, qiymətləndirmə), müzakirə üçün problemlər yaratmaq və onun formalaşmasında iştirak, müzakirədə təşəbbüs, müəlliflik, digər istifadəçilərlə fikir mübadiləsi və s. üçün digər imkanları nəzərdə tutur.

Qeyd etdiyimiz kimi, elektron məkan xüsusi kommunikativ mühit kimi dilçilikdə əvvəllər mövcud olmayan yeni ünsiyyət formalarının meydana gəlməsinə səbəb olmuşdur. Müasir dilçilikdə internetdə ünsiyyət aktlarının təsnifatına birmənalı yanaşma yoxdur, ona görə də elektron ünsiyyət alimlər tərəfindən müxtəlif əsaslarla qruplaşdırılır. Məsələn, E.N.Qaliçkina və E.A.Biryukova internet ünsiyyəti (elektron ünsiyyəti) miqyasına (insan – kompüter, insan – insan, insan – insan qrupu) və müddətinə görə, qısa (e-poçta baxmaq) və uzun (elektron konfrans və ya vebinar) müddətli ünsiyyət formaları kimi fərqləndirir [Галичкина: 2001, s.40; Бирюкова: 2014, s.79].

D.R.Vəliahmetova şifahi (diktafon, mikrofon olduqda) və yazılı (mətn və qrafik məlumat) olan virtual ünsiyyət formalarına üstünlük verir [Валиахметова: 2001, s.7-9]. H.H.Hüseynov isə öz əsərində ünsiyyət mühitini təhlil edərkən həmsöhbətin virtual (tanınmayan və ya anonim) və ya aktual (tanınan) olmasına diqqət yetirir [Гусейнов: 2000, s. 56 - 59]. Başqa bir mövqedə A.L.Xolod internet ünsiyyətini iki fiziki parametərə görə, ünsiyyət iştirakçılarının yerləşməsinə (fiziki və ya virtual) və vaxta görə bölməyi təklif edir: eyni vaxtda və eyni yerdə (virtual) ünsiyyət (çat), eyni vaxtda fərqli yerdə olan ünsiyyət (audio və video konfranslar, skayp (skype), zum (zoom), votsap (whatsapp) və s.), bir yerdə müxtəlif vaxtlarda olan ünsiyyət (forumlar, bloqlar, sosial şəbəkələr və s.), müxtəlif vaxtlarda müxtəlif yerlərdə olan ünsiyyət (e-poçt, poçt siyahıları, telekonfranslar və s.) [Холод: 2017, s.299] Bütün bu yazılanları nəzərə alaraq, elektron ünsiyyəti aşağıdakı kimi təsnifatlaşdırma bilərik:

- miqyasına görə (kütləvi, qrupla və təkbətək);
- müddətinə görə (qısa və uzun müddətli);
- ünsiyyətin formasına görə (yazılı və şifahi);
- həmsöhbətin növünə görə (virtual və aktual).

Mesajın alıcıya çatma vaxtından asılı olaraq internet ünsiyyəti sinxron və asinxron ola bilər. Sinxron ünsiyyət real vaxt rejimində məlumat mübadiləsinə imkan verir. Bu ünsiyyət növü birbaşa ünsiyyət imkanı verir və daha perspektivlidir. Asinxron ünsiyyət isə bir-birindən asılı olmayaraq prosesin hər bir iştirakçısı üçün əlverişli vaxtda məlumat ötürməyə və qəbul etməyə imkan verir. M.Morris öz növbəsində məqaləsində internet ünsiyyəti miqyasına və vaxtına görə dörd fərqli kateqoriyaya bölür:

“1. asinxron ünsiyyət “birin birə” (e-poçt);

2. asinxron ünsiyyət "çoxun çoxa" (məsələn, müzakirə qrupları, forumlar, Usenet şəbəkəsi: mesajların müəyyən mövzulara aid olduğu proqrama daxil olmaq üçün göndərişlərə razılıq və ya parol tələb olunan hesabatlar, poçt siyahıları);

3. sinxron ünsiyyət "birin birə", "birin çoxa", "birin bir neçə ilə" müəyyən bir mövzu ətrafında qurulur, məsələn, rol oyunları, çat, veb-konfranslar;

4. asinxron ünsiyyət, burada adətən istifadəçi müəyyən məlumat əldə etmək üçün sayt tapmağa çalışır və burada “çoxun və birə”, “birin birə”, “birin və çoxa” (veb-saytlar) ünsiyyətini tapmaq olar” [Morрис:1996, s.42; Груздкова: 2015, s.194].

Müxtəlif növ internet ünsiyyətinin təhlili bizə aşağıdakı əsas xüsusiyyətləri müəyyən etməyə imkan verir:

1. Qloballaşma. İnternet yer üzündəki milyardlarla insanları birləşdirir və real vaxt rejimində müxtəlif mədəniyyətlərin nümayəndələri arasında qarşılıqlı əlaqə yaratmağa imkan verir.

2. Virtual ünsiyyət prosesində vaxt və məkan məhdudiyyətlərinin olmaması. Bu zaman istifadəçilər olduğu yerdən uzaqlaşmadan dünyanın istənilən yerində olan insanlarla istədiyi vaxtda ünsiyyət qura bilər. Eyni zamanda ünsiyyət könüllü və arzuolunan olur, istifadəçi istədiyi vaxt, istədiyi kimi ünsiyyət yaradır və istədiyi vaxt ünsiyyəti kəsə bilər.

3. Şəxsi məlumatların anonimliyi. Bəzən virtual ünsiyyət zamanı istifadəçinin özü haqqında məlumatları gizlədilməsi və ya təqdim edilməsi müşahidə olunur. Belə anonimlik nəticəsində internetdə ünsiyyət prosesində psixoloji və sosial riskin azaldılması ilə bağlı daha bir xüsusiyyət yaranır – affektiv sərbəstlik, qeyri-normativlik və ünsiyyət iştirakçılarının məsuliyyətsizliyi. Bu zaman internetdə olan şəxs daha çox söz azadlığı göstərə bilər (hətta təhqirlər, ədəbsiz sözlər və s.), çünki başqaları tərəfindən şəxsi neqativ qiymətləndirmə minimal olur.

4. Virtual mühitdə məhdudiyyətlər tətbiq olunmur, istifadəçilər arasında status bərabərliyi olur. Təhsil səviyyəsindən, rütbəsindən və vəzifəsindən asılı olmayaraq, virtual fərdlər öz fikrini müdafiə etmək, həmsöhbətlə razı olub-olmadığını bildirmək və ya qaldırılan problemin həlli üçün alternativ yol təqdim etmək hüququna malikdirlər. Digər tərəfdən də nalayiq sözlər işlədən, fikirlərini yığcam və aydın ifadə edə bilməyən, digər ünsiyyət iştirakçılarını təhqir edən kobud insanlar virtual ictimaiyyət tərəfindən qəbul edilmir.

5. Hiss və emosiyaların birbaşa ifadə vasitələrinin olmaması səbəbindən ünsiyyət zamanı emosiyaları ifadə etmək çətinlik yaradır. Hiss və emosiyaları ifadə etmək üçün müxtəlif emoqrammalardan (“virtual ünsiyyət zamanı klaviatura ilə çap olunan simvollar vasitəsilə emosional əhval-ruhiyyəni qarşı tərəfə çatdırmaq məqsədi ilə psevdogrammada həyata keçirilən insan üzünün mimikasının stilizə edilmiş təsviridir” [Helюбина: 2014, s.22] və emojilərdən (ingilis dilində emoji, yapon dilində e – şəkil, moji – məktub deməkdir) – emosiyaları ifadə edən ideogramfik işarələrdən və şəkillərdən istifadə olunur.

M.Mahmudov məqaləsində buna münasibət bildirərkən qeyd edir: “Bəzən yazılmış elektron məktuba, SMS-ə cavab sözlə deyil, müəyyən işarə, piktoqram, müxtəlif emotiv hissləri əks etdirən şəkillərlə ifadə olunur. Müasir mobil telefonların yaddaşında bu və ya digər hadisəyə, baş vermiş olaya, konkret insana mənfi və ya müsbət münasibəti, emosiyaları əks etdirən çoxlu sayda şərti işarələr, qrafik vasitələr, şəkillər yerləşdirilmişdir. Bu da istifadəçiyə bu və ya digər hadisəyə dərhal münasibət bildirməyə imkan verir. Həmin sözsüz vasitələrlə istifadəçi sevgi, nifrət, təəccüb, heyranlıq, vurğunluq, qibtə, etiraz və s. kimi hiss və həyəcanını ani olaraq ifadə edə bilər. Mobil telefonların yaddaşında bu və ya digər hadisə ilə bağlı mini-kiplər, kiçik süjetlər də yerləşdirilmişdir” [Mahmudov: 2022 s.65; Mahmudov: 2024 s.135]. Emoqrammalarla ünsiyyət zamanı emosiyaları daha aydın təsvir etmək və reallığa bənzətmək üçün rəqəmlər, plus, minus işarələri, nöqtələr, əlifbanın müəyyən hərfi, faizlər, müxtəlif növ mötərizələr (dəyirmi, buruq, kvadrat) kimi digər simvollarından istifadə edilir: :-D gülmək, :-|| qəzəblənmək, ;-) göz vurmaq, :-V qışqırmaq, :|-O əsnəmək, :(kədərlənmək, :-) gülümsəmək və s.

Elektron ünsiyyətin inkişafı ilə təkcə emosiyaları deyil, həm də insanların, heyvanların, obyektlərin və anlayışların müxtəlif kateqoriyalarını əks etdirən emojilərin qrafik təsvirləri meydana çıxdı. Məqsədlərinə görə bu emojiləri hissləri əks etdirən emojilər, fiziki hərəkətləri, insanın xarici görünüş xüsusiyyətlərini, müxtəlif kateqoriyalı insanları, məşğuliyyətləri, heyvanları və müxtəlif əşyaları əks etdirən emojilər kimi qruplara ayırırlar.

Bəzən də “...yazmağa – vaxta qənaət etmək üçün onlayn ünsiyyətdə şifahi nitqdən daha çox müxtəlif abreviatura növlərinə rast gəlinir. Məsələn, BBL – be back later (daha sonra qayıdaram), BRB – be right back (tezliklə qayıdaram), LOL – laughing out loud (yüksəkdən gülürəm) və s.” [Дудникова: 2022, s.203-204]. Azərbaycan dilində olan elektron yazışmalarda da biz tez-tez bu cür hallarla rastlaşırıq. Bu zaman çox vaxt saitlər atılır və yalnız samitlər yazılır. Məsələn, slm – salam, tşk – təşəkkür və s. Şübhəsiz, bu dildə qənaət prinsipinə əsaslanır.

İnternet ünsiyyətinin daha bir mühüm xüsusiyyəti hipertekstuallıqdır. Hipermətn mətnə daxil edilmiş keçidlərdən istifadə edərək ayrı-ayrı sənədlər arasında əlaqə sistemi yaradır. Hipertekstuallıq virtual ünsiyyətin polidiskursivliyi, çoxmənalılıığı və polifoniyası kimi şərh edilə bilər.

Beləliklə, internet ünsiyyəti yeni bir ünsiyyət növü kimi, onu ənənəvi ünsiyyət vasitələrindən fərqləndirən bu spesifik xüsusiyyətlərdən başqa, internet yazışmalarında

rının mətn təhlili kortəbii yazılı nitqin əsas psixolinqvistik, sosioloji və mədəni xüsusiyyətlərini təsvir etməyə imkan verir. İnternetdəki ünsiyyət janrları (çat, sosial şəbəkələr, qruplar, bloqlar və s.) şifahi və yazılı nitqin xüsusiyyətlərini özündə birləşdirən kortəbii və hazırlıqsız mətnlərdir. Bu janrlar tez dəyişməyə, yenilənməyə və yoxa çıxmağa qadirdir, ona görə də internetdə janr sistemi qeyri-sabitdir və janr tipologiyasının təsviri problemi hələ də açıq qalır.

Bununla belə, bu gün şəbəkə kommunikasiyasının bütün formaları dünyanın hər yerindən milyonlarla insanı birləşdirən güclü informasiya resursudur. Tədrisdə müxtəlif növ elektron kommunikasiyalardan istifadə tələbələrin idrak fəaliyyətini inkişaf etdirməyə kömək edir. Müasir cəmiyyətin sürətlə dəyişən məlumat axınlarında naviqasiya etmək bacarığını formalaşdırır və internet icmaları istifadəçilər arasında ünsiyyət üçün əsas platformalardan birinə çevrilir. Amma virtual janrlar və formalar hələ son şəklini almadığına görə internet texnologiyalarının inkişafı hesabına onlar inkişaf edəcək və dəyişəcək.

ƏDƏBİYYAT:

1. Mahmudov M. Ə. Süni intellektin linqvistik problemləri. Dilçilik araşdırmaları, 2022, №1, 133-140. s.
2. Mahmudov M.Ə. Süni intellektin linqvistik problemləri, 2024, 376 s.
3. Бирюкова Е.А. Интернет-коммуникация как средство межкультурного общения: жанровые и языковые особенности . Язык. Словесность. Культура. 2014, № 6, 75-98 с.
4. Валиахметова Д.Р. Письменная разговорная речь в контексте особенностей Интернет-дискурса. Бодуэн де Куртенэ и современная лингвистика: Междунар. науч. конф., Казань, 11-13 дек.,2001. 7-9 с.
5. Галичкина Е.Н. Специфика компьютерного дискурса на английском и русском языках (на материале жанра компьютерных конференций). 2001, 212 с.
6. Груздкова Е. Интернет как средство глобальной массовой коммуникации. Научная библиотека, Экономика и управление: проблемы, решения. 2015, № 1.
7. Гусейнов Г.Г. Заметки к антропологии русского Интернета: особенности языка и литературы сетевых людей. Новое литературное обозрение. 2000, № 43,56 - 59 с.
8. Дудникова Л.В., Медведева М.С. Лингвистические особенности англоязычной интернет-коммуникации (на материале современных социальных сетей), Вестник Нижегородского университета им. Н.И. Лобачевского. 2022, № 6, 202–206 с.
9. Моррис М., Оган С. Интернет как масс-медиа. Журнал коммуникации. 1996. № 1, 39-50 с.
10. Нелюбина Е.А., Амитрова М.В., Гусарова Ю.В Языковые особенности интернет-дискурса. Балтийский гуманитарный журнал. 2014, № 4, 21-23 с.
11. Холод А.Л. Понятие интернет-коммуникации. ИВЦ Минфина, Карповские научные чтения: сб. науч. ст. 2017, Вып. 11, 298-302 с.

THE ROLE OF ELECTRONIC SPACE IN THE FORMATION OF A NEW TYPE OF COMMUNICATION

SUMMARY

Recent technological developments in the field of information and communication have profoundly transformed conventional methods of interaction and information exchange. The Internet, social networks, instant messaging services, and other digital platforms have become integral components of our daily lives, thereby establishing a novel form of communication that is distinct from traditional modes of interaction. This paradigm shift has had a significant impact on the landscape of communication, giving rise to both novel opportunities and new challenges. Electronic space provides a diverse array of methods for communication. The exchange of information and ideas is facilitated by various electronic means, including the Internet, email, and social media. Electronic communication should not be regarded as merely a modified form of traditional communication; rather, it constitutes a distinct linguistic interaction with its own unique characteristics, necessitating dedicated research. Additionally, electronic communication can be regarded as a novel cultural phenomenon that exerts a significant influence on our society.

The article explores the profound impact of electronic space, encompassing the Internet, social media, and digital platforms, on the evolution of human communication. It examines the manner in which these technologies have transformed conventional modes of interaction, thereby giving rise to a novel form of communication characterised by global reach, asynchronous exchange, multimodality, and interactivity.

Key words: *electronic space, communication, internet, electronic communication, emoji*

РОЛЬ ЭЛЕКТРОННОГО ПРОСТРАНСТВА В ФОРМИРОВАНИИ НОВОГО ТИПА КОММУНИКАЦИИ

РЕЗЮМЕ

Последние технологические разработки в области информации и коммуникации глубоко изменили традиционные методы взаимодействия и обмена информацией. Интернет, социальные сети, службы мгновенного обмена сообщениями и другие цифровые платформы стали неотъемлемыми компонентами нашей повседневной жизни, тем самым создав новую форму общения, отличную от традиционных способов взаимодействия. Этот сдвиг парадигмы оказал значительное влияние на ландшафт общения, породив как новые возможности, так и новые проблемы. Электронное пространство предоставляет разнообразный набор методов общения. Обмен информацией и идеями осуществляется с помощью различных электронных средств, включая Интернет, электронную почту и социальные сети. Электронное общение не следует рассматривать просто как измененную форму традиционного общения; скорее, оно представляет собой особое языковое взаимодей-

ствие со своими собственными уникальными характеристиками, что требует специальных исследований. Кроме того, электронное общение можно рассматривать как новый культурный феномен, который оказывает значительное влияние на наше общество.

В статье исследуется глубокое влияние электронного пространства, охватывающего Интернет, социальные сети и цифровые платформы, на эволюцию человеческого общения. В ней рассматривается, как эти технологии трансформировали традиционные способы взаимодействия, тем самым порождая новую форму общения, характеризующуюся глобальным охватом, асинхронным обменом, мультимодальностью и интерактивностью.

Ключевые слова: *электронное пространство, коммуникация, интернет, электронная коммуникация, смайлики*